

Alte Drucke

**DE RATIONE || FACIENDORVM VERSVVM,|| IOANNIS
MVRMELLII || RVREMVNDENSIS,|| TABVLAE.|| CANDIDO
LECTORI || TVLICHIVS.|| ... ADIECTA SVNT TABVLIS || ...**

Murmellius, Johann

Wittenberg, 1531

VD16 ZV 27178

N DECIMAM TABVLAM adnotatiunculae.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149764

Adonium, cōstans dactylo & spon-
 Archilochium dactylicum di- (dēo,
 metrū, hypercatalecticum, constans
 Tria metrorū ge duobus dactylis & syllaba.
 nera, puerorū ex Partheniacum anapesticum trime-
 ercitatōi sunt in trum hypercatalecticum, constans
 primis conduci- anapesto vel spondeo, & anapesto
 bilis, vel spondeo, item anapesto & syl-
 laba.

N DECIMAM TABVLAM

adnotatiuncula.

Assuescant tyrunculi breuioribus versiculis lus-
 dendis, anteq̃ versus hexametros pentametrosq; ag-
 grediantur, vt ita paulatim gradatimq; Heliconis al-
 tum cacumen euadant. Vt enim mihi liceat poetæ
 versum prima dictione mutata, vsurpare, Cantandi
 studio paulatim longius itur. In primis igitur dactylo
 & spondeo cognitis, adonios ludat, cuiusmodi sunt
 quos Horatius ac alij Sapphicis plerumq; subiūxe-
 runt. Apud Boecium vero soli leguntur, vt,

Nubibus atris, condita nullum, fundere possunt,
 sydera lumen. Et apud Martianum Capellam,

Virgo perite, preuia fortis, quæ potuisti, scādere cę-

Quem nos in Charoleijs imitati sumus illo (lum.
 carmine, Optime princeps, dilige toto, pectore do-

Deinde incipiat Archilochios, dactylicos, (ctos,
 dimetros, hypercatalecticos modulari. cuiusmodi
 apud Horatiū, Aboribusq; comæ, & hi nostri sunt,
 quos ex tpe subiiciemus.

Dulcia Pieridum.

Carmina disce libens,

Artibus ingenuis,

Nocte dieq; vaca,

Quo

Quo tibi perpetuo,
Surgat honore decus,
Discat item cōponere mistis dactylis & spondeis he-
mistichia, cuiusmodi passim lectitandis poetis occur-
runt, postea versetur in anapesticis concinnandis,
Cuius generis apud Boetium sunt,
Fœlix nimum prior ætas,
Contenta fidelibus aruis,
Nec inerti perdita luxu, & apud Capellam,
Caput artibus inclyta virgo,
Cui panditur aula tonantis,
Merito tibi subditur orbis,
Rationibus ante repertus, Quē imitatus sum in Cha-
Generose pericula princeps, (roleijs,
Animo superato potenti,
Gere fortiter ardua bella.
Vbi diligenter his fueris exercitatus, in promptu tibi
versus erunt, tum hexametri, tum pentametri. Nam,
si cōiunxeris Archilochiū cū Partheniaco, hexame-
trū habebis, vt, Moribus ingenuis fœlix nimum prior
etas, Si duos Archilochios cōnexueris, erit pentame-
ter, vt,
Dulcia Pieridum carmina disce libens,
Artibus ingenuis, nocte dieq; vaca.
Quo tibi perpetuo, surgat honore decus.
Si subieceris Archilochio Adoniū, fiet versus Alcma-
nius dactylic⁹ tetrameter, hypcatalæcticus, cuius gn̄is
est apud Boetium libro primo,
Cogitur heu stolidam, cernere terram,
Si inter archilochium & adoniū semipedē & pedem
interieceris, fiet hexameter.
Cogitur heu stolidam, mortalīs, cernere terram,
O quam glorifica, sacra virgo, luce choruscas.

D iij

Artibus

Artibus ingenuis, incumbito, nocte dieq;
Rursus, si post hemistichium sesquipedem exemeris
hexametro, redibit in Alemaniū, vt,
Cogitur heu stolidam, cernere terram.

At regina graui, saucia cura.

Tityre tu patulae, tegmine fagi,

Super hexametris & pentametris eleganter
claudendis, tabula vndecima.

Hexameter perbelle desinit in dictionem,
disyllabam,
trissyllabam,
disyllabam,

Pentameter in dictionem, tetrasyllabam,
pentasyllabam.

In vndecimā tabulam adnotatiunculae.

Hexameter versus canore desinit in dictionē dissylla-
bam vel trissyllabā, vt, Totas splendescere terras, Gen-
tes frenare superbas. Cauendū autē est, ne in eius fi-
ne duae sint dictiones disyllabae, vt in illo, Incubet &
Tyrijs, atq; ex solido bibat auro, Minus apte desinit
hexameter in tetrasyllabā, pentasyllabā, aut mono-
syllabā dictionē, nisi sit animalis nomen, vt, procum-
bit humi bos, aut enclitica coniunctio, aut, nisi altera
monosyllaba praecedat, vt, Masuri oppidulo, quod ver-
su dicere non est. Pentameter, desinit eleganter in di-
syllabam dictionē, nec inepte in tetrasyllabā penta-
syllabā ue, vt apud Martialem, Dantur opes nullis
nunc, nisi diuitibus, & Propertiu, Contactū nullis an-
cupidinibus, Caue in fine pentametri ponas trissylla-
bam vel monosyllabā, tametsi poetae nonnunquam posue-
rint, Propertius, Et caput impositis pressit amor pedi-
bus. Tibullus, Fecit & antiqs imposuit laribus, Mar-
tialis, Sunt haec trita quidē zoile, sed mea sunt. Si mo-
nosyllabā praecedat altera, versus melius sonat, Ouidi-
us, Premita

us, Præmia si studio consequar ista, sat est. In primis
aut id laudabile est, si duo vel tres, aut etiã plures hex
ametri vsus, nexu orationis & cõtextu, veluti cate
na quadã, inter se connectantur, cuius rei frequentia
sunt apud poetas exempla. Hexameter cū pentame
tro sensum concludat, aut ita suspendat, vt omnino
duobus proximis absoluat. Nec licet ponere dictio
nem regentē in pentametro, & rectā in hexametro
subsequentī, aut cõtra, tametsi Catullus & alij quidã
non semper hoc obseruauerint.

DE METRORVM GENERIBVS

magis frequentatis, ta, duodecima,

De hexametro.

Hexametrum est, quod constat sex regionibus, ac
duobus legitimis pedibus.

Dactylo & spondeo, quibus primæ quatuor sunt
cõmunes. quinta ppria est dactylo, sexta spõdeo, vt,

Optima quæq; dies miseris mortalibus aui,

Prima fugit, subeunt morbi, tristisque senectus,

Et labor & dure rapit inclementia mortis.

Occupant interdum legitimorum sedes nothi, primam
anapestus sed rarissime, Vergi. Fluuiorum rex Erida
nus, camposq; per omnes,

Proceleumaticus quinque primam, Vergi. Genua la
bant, vastos quatit eger anhelitus artus. secundam,

Idem, herent parietibus scalæ, postesq; sub ipsos, ter
tiam. Columell. Talis humus vel parietibus, vel sepi
bus hirtis, quartam, Statius, Ortus & instantem cornu

tenuiore videbat, & quintam sapius, Verg. Aedificat,
sectaq; intexunt abiete costas. Idem, labat ariete cre
bro. Sunt tamen grammatici, qui pceleumaticum vt no
thum omnibus locis moueant, & dactylum vt legitimum

D iij restituant